

Rapport

Redogörelse - Vattentjänstplan 2023

Förvaltning/enhet	Samhällsbyggnadsförvaltningen
Datum	2023-08

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Om redogörelsen av granskning	4
Samrådsförfarande och samrådsrets	4
Det fortsatta arbetet	4
Granskningen	5
Yttrande 1 Vattentjänstplan Fäxhult, 2023-11-10	5
Kommunens bemötande	5
Yttrande 2 – Vattentjänstplan 2024 - 2027	6
Kommunens bemötande	11
Yttrande 3 – Vattentjänstplan 2024-2027	14
Kommunens bemötande	15
Yttrande 4 – Vattentjänstplan 2024-2027	16
Kommunens bemötande	17

Sammanfattning

Under tiden för granskning har det kommit in fem yttranden. De gemensamma synpunkterna är att de inte vill ha Allmänt VA, att kostnaden för anslutning till Allmänt VA är hög, att de ifrågasätter hur kommunen kommit fram till att Fäxhult skulle vara ett §6-område och att de vill behålla sin egen vattentäkt.

Det ifrågasätts kring hur kommunen har bedömt Fäxhult som ett §6 område. I vattentjänstplanens bilaga 2 framgår kriterier om minst 10 hus med inbördes avstånd om max 150 meter, om detaljplan finns för området och bedömning av risk för människors hälsa och miljön bland flera andra kriterier. Miljöenheten har också tidigare bedömt Fäxhult som ett §6-område.

Det ifrågasätts också om att andra stycket i LAV §6 inte har följts av kommunen då några fastighetsägare i Fäxhult tycker att de inte ges en reell möjlighet att kunna lösa VA-försörjningen lokalt enligt förslag 1 i Vattentjänstplanen. Kommunen har varit tydlig i att ett lokal alternativt med enskilda lösningar för att godkännas av Miljöenheten ska omfatta alla fastigheter inklusive arrendetomter och att det ska genomföras skyndsamt enligt till kommunen inlämnad plan.

Kommunen har ännu inte bestämt huruvida även dricksvattenförsörjningen ska ske via en överföringsledning från Holsljunga eller från lokal vattentäkt i Fäxhult, i det fall det beslutas om ett verksamhetsområde för Allmänt VA.

Om redogörelsen av granskning

Efter varje gång ett samråd, eller som i detta fall en granskning, hålls i samband med att en plan arbetas fram, så ska det göras en redogörelse av inkomna yttranden vilka också ska bemötas. I redogörelsen sammanställs och sammanfattas hur samrådet bedrivits, vilka synpunkter som kommit in från enskilda, myndigheter och organisationer samt var yttranden, minnesanteckningar och protokoll från samråd finns i sin helhet. Omfattningen på en sådan redogörelse beror helt och hållet på antalet och omfattningen av inkomna yttranden.

I denna redogörelse är målsättningen att ge en sammanfattad version av varje yttrandes för planen relevanta synpunkter och ett bemötande. Kompletta yttranden finns som bilaga till redogörelsen.

Samrådsförfarande och samrådsrets

Efter att Vattentjänstplanen uppdaterats efter att inkomna synpunkter från samrådet arbetats in så lämnades en komplett version av planen till Samhällsbyggnadsnämnden för att besluta om den kunde ställas ut för granskning. Beslutat var att planen kunde ställas ut för visning, eller allmän granskning. Allmänheten och särskilt berörda fick t.o.m. den 13 november 2023 på sig att inkomma med yttranden.

Det fortsatta arbetet

Nästa steg är nu att färdigställa Vattentjänstplanen för beslut om antagande i Samhällsbyggnadsnämnden och vidare upp till Kommunfullmäktige i tur och ordning.

Granskningen

Yttrande 1 Vattentjänstplan Fäxhult, 2023-11-10

- Från Helmut van Lessen

Hej och god dag

Mitt namn är Helmut van Lessen. Jag skriver till dig på uppdrag av mina söner Jan och Malte, som äger ovanstående fastighet, och med ett skriftligt mandat från 13 andra tyska mark- och husägare i den södra delen av Fäxhult.

Anledningen till mitt brev är de anläggningsarbeten ni planerar avseende färskvatten- och avloppsförsörjningen.

Jag vill försäkra er om att vi har ett stort intresse av ett hållbart, miljövänligt och kostnadseffektivt omhändertagande av avloppsvatten.

Ändå uppstår frågan om varför vi skall berövas vår egen färskvattenförsörjning, om jag korrekt analyserar den knapphändiga information jag har om projektet.

Därav min fråga:

Är det sant att kommunen, i samband med att den installerar avloppsrören, också installerar en försörjning av renat färskvatten?

Jag skulle vilja ha ett definitivt svar på denna fråga.

Med vänlig hälsning

Helmut

Kommunens bemötande

Dricksvattenfrågan ännu inte bestämd från kommunens VA-enhets sida. Så vi kan idag inte ge ett definitivt svar. Vi ber att få återkomma så fort det är bestämt dels

- att det blir en kommunal lösning för Fäxhult (just nu ger vi VA-gruppen i Fäxhult möjlighet att utreda om det finns möjlighet för en lokal privat lösning för hela området).
- när kommunen har utrett klart frågan om vi ska ta med dricksvatten, om och när vi lägger ner avloppsledningar

Detta beslut sker som ett separat beslut från detta dokument. Vattentjänstplanen som dokument ska fungera som ett inriktningsbeslut för kommunens utveckling inom VA. Men det krävs ett separat kommunbeslut för att inrätta ett nytt verksamhetsområde för VA-tjänster.

Yttrande 2 – Vattentjänstplan 2024 - 2027

- Från Oliver Vollert

I vattentjänstplan framhålls fortfarande "ett högt omvandlingstryck" som argument för att Fäxhult utpekas som "VA-utbyggnadsområde med behov av en förändrad VA-struktur".

Det höga omvandlingstrycket anges innebära att enskild VA-försörjning inte fungerar tillfredställande.

3.10 VA-utbyggnadsområden

Ett VA-utbyggnadsområde är ett område som idag har enskild VA-försörjning och som har behov av en förändrad VA-struktur. När beslut om verksamhetsområde är taget av Kommunfullmäktige och VA-utbyggnaden är utförd så är området ett nytt kommunalt VA-område. Det är endast Fäxhult som i denna Vattentjänstplan har identifierats som VA-utbyggnadsområde.

Tabell 6. Följande VA-planområde föreslås som VA-utbyggnadsområde.
Områdesnummer hänvisar till den karta som redovisas i figur 6 och bilaga 4.

VA-utbyggnadsområde		
Nr	Namn	Kommentar
1	Fäxhult	Stort antal fastigheter och högt omvandlingstryck vilket gör att enskild VA-försörjning inte fungerar tillfredsställande. Kommunen är nästan klara med detaljprojektering av detta område, ansluter till allmänt VA i Holsljunga. Området har större avstånd mellan tomterna än de flesta andra områdena. Överföringsledningar till området medför passage av två fornlåkrar.

I vårt tidigare yttrande har vi ifrågasatt att ett stort omvandlingstryck råder och efterfrågat var denna uppgift kommer ifrån. Vi kan inte se att kommunen valt att besvara var denna uppgift kommer ifrån eller vilka belägg som finns för detta påstående. Då detta framförs som argument för att enskilda VA-försörjning inte fungerar tillfredsställande, så anser vi det angeläget att kommunen bemöter detta.

I Vattentjänstplanen stycke 3.1 framgår att "Det är 6 § i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) som reglerar kommunens skyldighet att förse ett område med allmänna vattentjänster. Enligt 6 § LAV, har **kommunen ett ansvar att ordna vattentjänster (dricks- och/eller avloppsvatten) för bebyggelse som tillsammans bildar ett större sammanhang, om risk för människors hälsa eller miljön föreligger.**" Vidare framgår, i samma stycke att "Vid bedömningen av behovet ska **särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas** med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön"

I svar på vårt tidigare yttrande avseende om det finns mätningar och/eller utredningar som visar att det finns ett miljö- och/eller hälsoproblem från dagens enskilda lösningar i Fäxhult så svara kommunen att sådana mätningar inte finns. I

dialog med kommen har dock framkommit att kommunen regelbundet tar vattenprover på de allmänna badplatserna och att det utifrån dessa inte noterats något som indikerar att det finns förhöjda värden. Vidare finns det, som också framgår av vattentjänstplanen, ett antal brunnar för dricksvatten inom Fäxhult. Dessa har varit i drift under lång tid och ger bra vatten. Vi har inte haft några problem med vårt dricksvatten som kan härledas till att de enskilda avloppsanläggningarna i området. Sammantaget så finns det, vad vi kan se, inga belägg för att "risk för människors hälsa eller miljön föreligger" även om området i sig skulle bedömas utgöra ett "större sammanhang".

Utifrån detta kan vi inte se att samtliga villkor enligt 6 § LAV är uppfyllda för att kommunen skulle vara skyldiga att ordna vattentjänster, dvs "större sammanhang" och att "risk för människors hälsa eller miljön föreligger".

I dialog med kommen har framhållits att många av de boendes enskilda avloppsanläggningar är bristfälliga. Detta utifrån en inventering som kommunen, enligt uppgift, genomfört för drygt 10 år sedan. En anledning till att flera anläggningar fortfarande är äldre och/eller bristfälliga är att kommunen sedan flera år tillbaka infört ett förbud för de boende att anlägga nya anläggningar. Då det inte finns några indikationer på vare sig miljö- eller hälsoproblem från dagens anläggningar drar vi slutsatsen att det inte finns ett akut problem avseende VA-försörjningen i Fäxhult. Genom att öppna för nya, moderna, enskilda avloppsanläggningar där kommunen ställer relevanta krav på dessa samt hur deras funktion över tid skall kontrolleras verifieras skulle det vara fullt möjligt att säkerställa att "risk för människors hälsa eller miljön" inte heller över tid föreligger.

På fråga om någon MKB har genomförts har kommen svarat att "En miljökonsekvensbeskrivning, MKB, bör göras för överföringsledningen och alternativ till denna. Det finns tidigare utredningar av en lokal alternativ lösning som bör redovisas i denna MKB."

En MKB bör, enligt vårt tyckande, inte begränsas till överföringsledningen utan beakta hela tänkta åtgärden där bla faktorer som miljö-, klimat och naturpåverkan samt påverkan för oss boende såväl under genomförandet som över tid (mark som tas i anspråk, det antal pumpstationer som anläggs i området, etc) beaktas. I sådan MKB bör detta relateras till ett nollalternativ, dvs att vi boende fortsatt säkerställer vårt VA-behov med enskilda avloppsanläggningar som uppfyller erforderliga lagkrav. MKB bör genomföras innan kommunen fattar beslut om att införa verksamhetsområde eller ej. I samband med detta bör kommunen även hålla ett ordentligt samråd med oss boende om de planerade åtgärderna i Fäxhult.

I den utdaterad upplagan av Vattentjänstplanen skriver kommunen i stycke 1.1 att "Ändringen i LAV innebär bland annat en ökad flexibilitet för kommunerna. Vid bedömningen gällande om det finns behov av en allmän vattentjänst ska, i och med

lagförändringen, särskild hänsyn tas till lokala förutsättningar att tillgodose vatten- och avloppsförsörjningen genom en **enskild anläggning** som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön. Bedömningen i kapitel 3 tar därför hänsyn till både möjligheterna att ansluta området till allmänt VA och förutsättningarna för att lösa VA-försörjningen **med enskilda anläggningar.**"

Vidare har kommunen i den utdaterade upplagan, i stycke 3.10.1, angett att: "Hur detta ska åtgärdas är inte idag helt bestämt och det finns två alternativ för området:

1. Behovet av VA tillgodoses genom ett eller flera lokala enskilda anläggningar som drivs enskilt eller genom en samfällighet.
2. Allmän kommunal VA byggs ut via en överföringsledning till Holsljunga."

I dialog med kommunen har dock framförts att:

"Hela er gemensamma lösning ska anläggas utan längre uppehåll i arbetet och alla ägare till en fastighet och/eller arrendestuga ska snarast ges en anslutningspunkt.

I praktiken innebär detta att kommunen inte kommer godkänna ett stegvis införande där till exempel permanentboende prioriteras i ett första steg och där anläggningen sedan successivt kan utökas utan alla ska inkluderas direkt, oavsett hur stugan nyttjas idag. Detta eftersom avloppssituationen måste lösas i ett större sammanhang enligt §6 LAV."

Vidare framför kommunen att:

"Samtliga ägare till en fastighet och/eller arrendestuga behöver vara med på den gemensamma lösningen.

Alla som skulle komma att omfattas av ett kommunalt verksamhetsområde måste vara överens om att ni istället själva ska lösa områdets behov av en gemensam lösning för rening av spillvattnet, utan kommunens inblandning. **Det räcker att en fastighetsägare/ ägare till arrendestuga inte vill vara med på en gemensam lösning och väcker talan till Länsstyrelsen, så kommer kommunen behöva överta ansvaret och ett kommunalt verksamhetsområde inrättas.** Verksamhetsområdet skulle då inkludera samtliga fastigheter och arrendestugor i enlighet med kravet om att områdets behov av vattentjänster ska vara lösta i ett större sammanhang. Detta gäller inte bara i dagens planeringskede utan även efter inrättande av er gemensamma anläggning, om någon enskild inte längre tycker att det fungerar bra kommer ansvaret övergå till kommunen.

Denna punkt är väldigt viktig för i praktiken innebär detta att ni skulle kunna hamna i en situation där ni lagt både tid men också mycket pengar på egna utredningar eller till och med utbyggnad av en anläggning när någon plötsligt inte vill vara med utan istället önskar kommunalt VA. Då övergår ansvaret på kommunen enligt §6 i LAV och ni kommer då bli betalningsskyldiga för anslutningsavgiften till kommunalt avlopp

utan hänsyn till den tid och pengar ni redan lagt ner på den gemensamma lösningen. Eventuellt är ni berättigade viss ersättning för er anläggning men det är inget som kommunen idag kan garantera med anledning av att ni frivilligt inrättat den istället för en kommunal anslutning, detta behöver vi utreda vidare. Är det så att VA-huvudmannen önskar överta hela eller delar av er anläggning utgår naturligtvis ersättning.”

I praktiken innebär detta att, om detta svar är en korrekt tolkning av lagen, att alternativt 1 ”Behovet av VA tillgodoses genom ett eller flera lokala enskilda anläggningar” inte ett långsiktigt hållbart och därmed inget reellt alternativ. Vi ifrågasätter om denna tillämplig av den nya lagen är korrekt.

Svaret bygger, enligt vår bedömning, på ett antal felaktiga antaganden som även berörts tidigare i detta yttrande:

1. I och med att det inte finns risk för miljö och hälsa så finns inte heller skyldighet för kommen att införa § 6-område
2. I och med att den nya lagstiftningen öppnar för lokala förutsättningar att tillgodose vatten- och avloppsförsörjningen genom en enskild anläggning som kan godtas så bör det finns möjlighet att bibehålla enskilda avloppslösningar där det istället åligger kommunen att ställa relevanta krav på dessa.

Ett nollalternativ där området försatt löser VA-försörjning genom den väl fungerade vattenförsörjning som redan finns och att avloppsbehovet löses genom enskilda anläggningar som uppfyller alla relevanta lagkrav och behov ser vi fortsatt ha många fördelar, bla:

- Minimal störning för oss boende då inget behov av att gräva upp gator, mm, för att anlägga ett gemensamt va-nät behövs.
- Minimal miljöpåverkan då inget behov av att anlägga var sig överföringsledning, lokalt ledningsnät eller lokala pumpstationer.
- Minimal risk för miljö och hälsa då området tryggas med moderna och för behovet väl anpassade avloppsanläggningar istället för att öka belastning av ett ålderdomligt ARV i Holsljunga. Dessutom undviks att införa ett antal nya riskpunkter inom Fäxhult i och med att ett antal pumpstationer kommer krävas med risk för stora koncentrationer av avloppsvatten tränger ut i omgivningen när breddning uppstår vid driftavbrott eller höga flöden. Även den risk för negativ miljö och hälsopåverkan som det stora anläggningarbetet skulle medföra undviks.
- En anpassad lösning med enskilda anläggningar kan genomföras betydligt snabbare än vad en kommunal anslutning till Holsljunga skulle innebära

vilket gör att det går snabbare att säkerställa en trygg och hållbar lösning ur miljö och hälsoperspektiv.

- En betydligt mer kostnadseffektiv lösning för såväl de enskilda boende i Fäxhult som för VA-kollektivet i stort. Alla tillgängliga kalkyler indikerar att en kommunal anslutning med överföring till Fäxhult kommer bli mycket kostsamt i förhållande till den eventuella positiva effekt den skulle medföra. Det är inte heller osannolikt att kostnaden i slutändan kommer att bli betydligt högre än vad de initiala, mycket övergripande, bedömningarna indikera.

Sammanfattningsvis upplever vi att det tänkta beslutet att införa ett verksamhetsområde bygger på felaktiga slutsatser där:

1. Det finns inga belägg för att det råder ett stort omvandlingstryck, eller att det kommer göra så inom överskådlig framtid.
2. Villkor för att kommunen är skyldig att ordna vattentjänster enl 6 LAV är inte uppnådda då det inte föreligger om risk för människors hälsa eller miljön.
3. Kommunen har inte fullt ut beaktat möjligheten i den nya LAV som ger möjlighet att lösa vattentjänster med enskilda anläggningar som kan godtas.
4. Kommunen har ännu inte genomfört en ordentlig MKB där noll alternativ, att området fortsatt hanterar VA behovet med enskilda lösningar, ställs i förhållande till den föreslagna lösningen.

Utifrån detta vidhåller vi att kommunen bör komma till slutsatsen att ett §6 område inte behöver införas utan att VA-försörjning för området även fortsättningsvis sker med de väl fungerande vattenlösningar som finns och att avloppsbehovet löses genom väl fungerande, moderna, enskilda lösningar som är anpassade för behovet. Detta är sannolikt det bästa för såväl miljö, hälsa som ekonomiskt för såväl VA-kollektivet som för oss boende i Fäxhult. Skulle kommen ändå känna sig osäkra kring val av lösning bör en ordentlig utredning, inklusive MKB, genomföras innan slutligt beslut om lösning för Fäxhult fattas. Detta i samråd med oss boende.

Med vänlig hälsning,

Marinette Jacobsson och Oliver Vollert

Kommunens bemötande

Inom vattentjänstplanen har områden med bebyggelsegrupper på 10 eller fler hus med upp till 150 meters avstånd identifierats och dessa har sedan bedömts utifrån kategorierna samhälle, miljö, hälsa och förutsättningar för enskilda lösningar. Som underkriterier till kategorin samhälle finns bebyggelsestryck. Parametern bebyggelsestryck delas upp i tre storleksklasser där Fäxhult kategoriseras som den största det vill säga högt omvandlingstryck mycket på grund av att Fäxhult omfattas av detaljplaner, det vill säga det finns politiska beslut kring hur området ska utformas och vilket typ av boende som tillåts. För att hamna i en lägre kategori krävs att det inte finns någon detaljplan eller fördjupad översiktsplan över området. Kategoriseringen kan därför inte enbart härledas till hurvida antalet permanentboende kan tänkas öka eller inte och vad som också är viktigt att nämna är att parametern inte ensam ligger till grund för att kategorisera Fäxhult som ett VA-planområde.

Det stämmer att det inte tagits några specifika prover för att styrka de bedömda riskerna med enskilda avlopp ute i Fäxhult. De provtagningar som framkommit i dialogerna är ordinarie badvattenprovtagning vid den kommunala badplatsen vid Holsljunga camping vilka kontrollerar bakteriehalterna i vattnet vid badplatsens direkta närhet, inga övriga parametrar som kan användas till grund för en miljöbedömning. Att det inte förekommer några kontaminerade vattentäkter i området idag är inte ett tillräckligt starkt argument för att helt utesluta att det finns risker för människors hälsa med enskilda lösningar. Idag finns till exempel slutna tankar vilket enligt kommunens miljöenhet inte är en långsiktigt hållbar lösning utan de behöver förbättras till en anläggning med en lokal utsläppspunkt varför antalet utsläppspunkter kommer att öka om lokala enskilda lösningar fortsatt godkänns. Därutöver behöver kommunens bedömning utgå från detaljplanen vilken tillåter permanentboende, risken behöver därmed bedömas utifrån en högre belastning än den nuvarande. Hälso-rekvisitet i §6 i LAV (Allmänna vattentjänstlagen, Lag 2006:412) är också mycket starkt varför det är tillräckligt att berörda tjänstemän kan motivera att det finns en risk för människors hälsa med enskilda lösningar för att §6 ska inträda. Det behöver inte gå så långt att det finns ett konstaterat problem med människors hälsa i området innan §6 inträder.

Ni efterfrågar en MKB som jämför inrättandet av kommunalt avlopp med ett nollalternativ. Det är utifrån §6 i LAV som beslut kring utbyggnad av kommunalt VA fattas och denna paragraf tar ej hänsyn till varken kostnader eller påverkan på området vid inrättande av den kommunala anläggningen. Med andra ord får kommunen inte ta med dessa aspekter i sin bedömning och således genomförs inte heller en MKB i detta skede av processen. Blir det däremot aktuellt med utbyggnad kommer det att ske samråd med länsstyrelsen och utifrån det kommer de utredningar som krävs att tas fram.

VA-enheten har läst propositionen till det nya tillägget i §6 LAV, diskuterat det med länsstyrelsen samt varit på en kurs som berörde ämnet. Vår bedömning är att tillägget inte förändrat lagstiftningen utan enbart förtydligat den genom att flytta tillbaka fokus till behovsutredningen. Med stöd i rättspraxis har många kommuner fram tills nu enbart tittat på storleken på ett område samt gjort bedömningen att kommunala avloppslösningar alltid är bättre och med enbart det beslutsunderlaget tvingat fastighetsägare att betala för kommunala vattentjänster. Detta har bland annat resulterat i att byggnation utanför tätorterna stannat av då det ofta är en väldigt stor kostnad för VA-huvudmannen och därmed kommunen att bygga ut VA-nätet men även att fastighetsägare som egentligen hade kunnat lösa det på egen fastighet tvingats på en kommunal anslutningsavgift i onödan.

När det gäller Fäxhult är det dock en behovsbedömning utförd av kommunens miljöenhet som ligger till grund för beslutet att VA-situationen behöver lösas i ett större sammanhang varför detta även fortsatt är kommunens bedömning trots tillägget i §6. Svenljunga kommun står därför fast vid de kriterier som framförts i tidigare dialoger med VA-gruppen i Fäxhult, bland annat ett mail översänt 2023-10-26 till representant Jan Unosson och som hänvisas till i ert yttrande. Vi önskar dock förtydliga att samtliga fastighetsägare/ägare till arrendestugor inte behöver vara kopplade på samma anläggning utan det är möjligt med flertalet mindre anläggningar med flera utsläppspunkter under förutsättning att den föreslagna lösningen är miljömässigt hållbar utifrån ett långsiktigt perspektiv. I det förslag VA-gruppen lämnar till miljöenheten måste dock finnas redovisat hur varje fastighet och arrendestuga i området ska rena sitt spillvatten och om förslaget godkänns ska samtliga åtgärder genomföras skyndsamt och inte stegvis under en längre period.

Ert föreslagna nollalternativ bedömer Svenljunga kommun fortsatt inte vara ett alternativ. Miljöenhetens bedömning är att det inte finns möjlighet att ordna med en utsläppspunkt per fastighet utan att äventyra människors hälsa i första hand men även miljön i andra hand och då främst vattenförekomsterna. Detta med grund i den miljöbedömning som genomförts som visar på stora höjdskillnader, för små fastigheter, sankta marker och närhet till vattenförekomster i form av grundvatten samt ytvatten.

VA-enheten vill också framhålla att vi kontinuerligt utför erforderligt underhåll på vårt reningsverk både genom reparationer men även byte av maskiner och övrig utrustning och därutöver fortlöpande genomför provtagning för att säkerställa att reningsfunktionen är fortsatt hög. Reningsverket uppnår med marginal dagens krav på rening av spillvatten och kommer att klara av den extra belastning som Fäxhult skulle innebära.

Kostnaden för införandet av kommunalt VA i Fäxhult är mycket hög men i enlighet med tidigare redogörelse i detta mail är kostnaden inte en aspekt som kommunen får ta hänsyn till, beslutet ska fattas enbart utifrån kriterierna i §6 i LAV.

Sammanfattningsvis står vi tjänstepersoner fortsatt fast vid att §6 i LAV är tillämpningsbart på Fäxhult och att hanteringen av spillvatten (avloppsvatten från toaletter, duschar, kök mm) behöver lösas i ett större sammanhang, antingen via en kommunal lösning eller via en lokal lösning som inkluderar samtliga fastighetsägare/ägare till arrendestugor. Fastighetsägare i Fäxhult har dock möjlighet att skicka in en ansökan för inrättande av enskild avloppslösning eller en större lösning som inte uppfyller de av kommunen uppsatta kriterierna och om ansökan sedan avslås av kommunens miljöenhet kan detta beslut överklagas.

Yttrande 3 – Vattentjänstplan 2024-2027

- Från Per-Erik Andersson, VA-Gruppen på uppdrag av Fäxhult Samfällighet

Yttrande Vattentjänstplan 2024-2027 VA-gruppen i Fäxhult

Vi boende vidhåller önskemål om en långsiktig och hållbar VA-lösning och har för avsikt att undersöka om det i Sverige finns anläggningar med lokalt VA som skulle kunna vara förebild för Fäxhult.

I den reviderade upplagan av Vattentjänstplan framgår att kommunen ser två möjliga lösningar för Fäxhult

1. Behovet av VA tillgodoses genom ett eller flera lokala enskilda anläggningar som drivs enskilt eller genom en samfällighet.
2. Allmän kommunal VA byggs ut via en överföringsledning till Holsljunga.

I den information som kommunen delgivit, efter möte den 9 oktober, meddelar kommunen att enskilda lösningar med flera utsläppspunkter kan accepteras.

Samtidigt meddelar kommunen att om någon i området motsätter sig enskilda lösningar så kommer kommunen att överta ansvaret och införa ett kommunalt verksamhetsområde.

Utifrån denna information så upplever vi boende inte att kommunen, i alternativ 1, öppnar för möjlighet till en långsiktig och hållbar lösning.

Detta även om sådan skulle visa sig vara både ekonomisk och miljömässigt mest hållbar för såväl oss boende som för kommunen.

Utifrån detta önskar vi att kommunen i första hand omvärderar förutsättningarna i detta svar så att alternativ 1, där de boende enskilt eller i mindre grupper, löser VA-behovet på ett hållbart sätt kan utredas med långsiktigt förutsägbara villkor.

Skulle kommunen i stället välja att gå vidare med att genomföra alternativ 2 önskar vi boende att vår lokala vattenförsörjning får bibehållas i nuvarande skick och regi. En smidig lösning skulle då kunna vara att vi själva eller kommunen (innan ledningsgravarna fylls igen) lägger ned en vattenledning i samma ledningsgrav som den kommunala avloppsledningen fram till tomtgräns.

Vi kan därefter, i vår egen takt, ansluta vattnet från tomtgräns till resp. hus och stå som huvudman för vattenförsörjningen.

Vi önskar även att kommunen, innan slutlig planering av en kommunal anslutning färdigställs, genomför ett ordentligt samråd med oss boende i Fäxhult.

Med vänlig hälsning

VA-Gruppen på uppdrag av Fäxhult Samfällighet

Kommunens bemötande

Svenljunga kommun står fast vid vår bedömning att Fäxhult faller in under §6 i LAV (Allmänna vattentjänstlagen, Lag 2006:412) och därmed krävs att avloppsfrågan, eller egentligen spillvattenfrågan, löses i ett större sammanhang. För att Svenljunga kommun ska kunna säkerställa det större sammanhanget krävs att de boende i Fäxhult redovisar hur spillvattenfrågan ska lösas för varje fastighet och arrendestuga. Vi önskar dock förtydliga att samtliga fastighetsägare/ägare till arrendestugor inte behöver vara kopplade på samma anläggning utan det är möjligt med flertalet mindre anläggningar och därmed flera utsläppspunkter under förutsättning att den föreslagna lösningen är miljömässigt hållbar utifrån ett långsiktigt perspektiv. Det finns därmed möjlighet att det inom ramarna för en godkänd lösning kan finnas någon enstaka enskild anläggning tillsammans med några stycken anläggningar där mindre grupper har gått ihop men det måste ändå finnas en redovisad lösning per fastighet/arrendestuga i det förslag ni lämnar in.

Vi önskar också förtydliga att fastighetsägare i Fäxhult har möjlighet att skicka in en ansökan för inrättande av enskild avloppslösning eller en större lösning som inte uppfyller de av kommunen uppsatta kriterierna och om ansökan sedan avslås av kommunens miljöenhet kan detta beslut överklagas.

Gällande vattenfrågan är inga definitiva beslut fattade, det vill säga inget har lyfts politiskt ännu, och därför kan vi inte lämna några definitiva besked. Vi ser dock goda möjligheter för samarbete och tar med oss ert önskemål om att kunna lägga ner en vattenledning i ledningsgraven vidare i projektet om det landar i kommunalt verksamhetsområde ute i Fäxhult.

Yttrande 4 – Vattentjänstplan 2024-2027

- Från Aina Karlsson

Har enkel oisolerad stuga (1:85) sen drygt 30 år tillbaka för mitt intresse med natur och lite odling. Stugan används som kolonilott med vistelse på sommardagar och har tillgång till bra kallvatten sommartid. Ingen övernattning pga. låg standard och mkt liten boyta, att sälja till permanentboende fullständigt orimligt.

Fäxhult ligger ju i Götalands mest utpräglade glesbygd med ca en timma till normal service/näringsliv, extremt stor skillnad mot till exempel kustnära tätbefolkade områden.

Under åren har några fastigheter gått från permanent boende till sommarboende och vice versa. Känner området, fick fram att ca 23 personer är permanentboende i Fäxhult.

I vattentjänstplanen anges ett "högt omvandlingstryck" till permanentboende i Fäxhult som huvudskälet för kommunal VA. Hur har utredningen kommit fram till detta? Vilka fakta, statistik och mätningar finns som motiverar ett så stort och riskabelt projekt?

Önskar en lokal miljömässig och rimlig avloppslösning och att Fäxhult får behålla sin nuvarande vattentäkt med erkänt bra vattenkvalitet, samt samrådsmöte med alla berörda innan ett eventuellt VA-projekt beslutas.

Mvh

Aina Karlsson

Kommunens bemötande

Inom vattentjänstplanen har områden med bebyggelsegrupper på 10 eller fler hus med upp till 150 meters avstånd identifierats och dessa har sedan bedömts utifrån kategorierna *samhälle*, *miljö*, *hälsa* och *förutsättningar för enskilda lösningar*. Som underkriterier till kategorin *samhälle* finns *bebyggelsestryck*. Parametern *bebyggelsestryck* delas upp i tre storleksklasser där Fäxhult kategoriseras som den största det vill säga *högt omvandlingstryck* mycket på grund av att Fäxhult omfattas av detaljplaner, det vill säga det finns politiska beslut kring hur området ska utformas och vilket typ av boende som tillåts. För att hamna i en lägre kategori krävs att det inte finns någon detaljplan eller fördjupad översiktsplan över området. Kategoriseringen kan därför inte enbart härledas till huruvida antalet permanentboende kan tänkas öka eller inte och vad som också är viktigt att nämna är att parametern inte ensam ligger till grund för att kategorisera Fäxhult som ett VA-planområde.

Kommunens beslut att kategorisera Fäxhult som ett VA-utbyggnadsområde i Vattentjänstplanen har sin grund i §6 i Allmänna vattentjänstlagen som säger att det är kommunens skyldighet att lösa avloppssituationen i ett större sammanhang om enskilda avloppslösningar riskerar att påverka människors hälsa och/eller miljön negativt. Miljöenheten på Svenljunga kommun har genomfört en miljöbedömning och där konstaterat att det föreligger risker för människors hälsa i första hand men även för miljön med enskilda avloppslösningar i Fäxhult och därför krävs att hela området får en gemensam lösning antingen i kommunal alternativt i enskild regi. I denna bedömning tas ingen hänsyn till antalet permanentboende idag utan bedömningen behöver göras utifrån att det är permanentboende på alla fastigheter då detaljplanerna i området medger detta.

Gällande vattenfrågan är inga definitiva beslut fattade, det vill säga inget har lyfts politiskt ännu, och därför kan vi inte lämna några definitiva besked.

Yttrande 5 – Vattentjänstplan 2024-2027

- Från Pernilla Bogeska

Hej ang planerna i Fäxhult har vi inte fått tillfälle och information ang röstning i ärendet, vi har fastighet 1:65 skogsvägen 8 i Fäxhult med väl fungerande 3 kammarbrunn med infiltration som underhålls kontinuerligt

Vi vill inte ha kommunalt vatten & avlopp

Kommunens bemötande

Kommunen håller inte i någon omröstning. Det som kommer att hända efter den 12 november 2023 är att ytterligare justeringar eller uppdatering görs om det kommer in relevanta synpunkter. Sedan lämnas ärendet över till politiken för beslut om antagande i Samhällsbyggnadsnämnden, Kommunkansliet och Kommunfullmäktige i tur och ordning. Under denna fas är det upp till politiken att besluta om planens antagande. Vi tjänstemän kan inte påverka omröstningen på något sätt.

Jag vill dock påpeka att frågan om ett verksamhetsområde för kommunalt VA ute i Fäxhult tas upp till politiken i ett eget ärende längre fram, troligen under våren 2024, OM det då står klart att ingen enskild lösning är aktuell.